

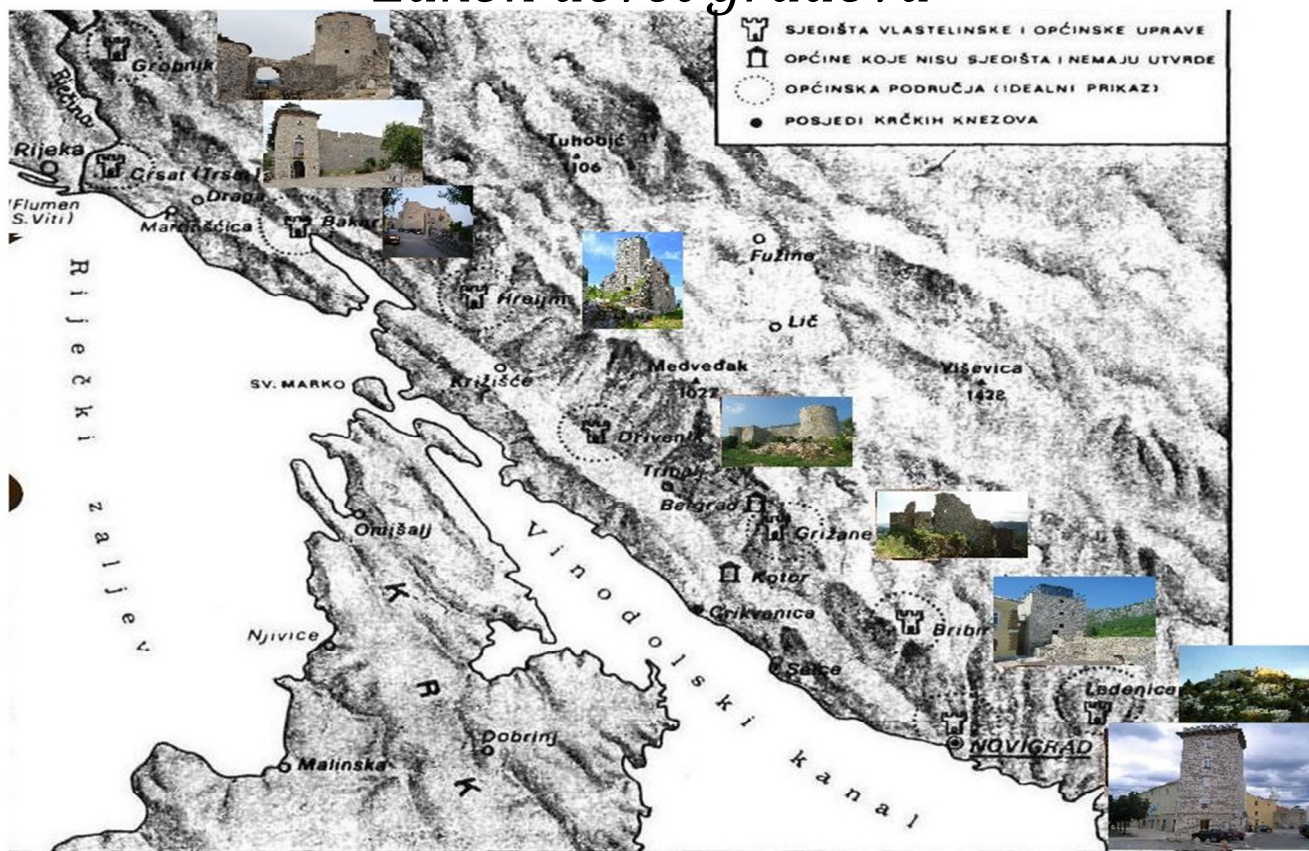

KATEDRA ČAKAVSKOGA SABORA GROBNIŠĆINE

KAŠTEL GROBNIK 18. svibnja 2016. u 10 sati

MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA GROBNIK 1996. – 2016.

Zakon devet gradova

Katedra Čakavskoga sabora Grobnišćine je u proteklih više od dva desetljeća na najbolji mogući način ispunila zadaće koje su početkom devedesetih godina 20. stoljeća postavili njezini osnivači: *nastanjanje Kaštela Grobnik kulturnim sadržajima te kreiranje i proizvodnja novih kulturnih proizvoda!* Ponajprije osnutkom Međunarodne likovne kolonije Grobnik i kvalitetnom kulturnom proizvodnjom u okviru nje. Grobnička Katedra je danas nezaobilazni subjekt u okviru hrvatskih kreativnih i kulturnih industrija a Kaštel Grobnik je postao svojevrsnim rasadnikom inovativnih kreativnih i kulturnih proizvoda, ponajprije u okviru Međunarodne likovne kolonije Grobnik. Stoga smo u programe obilježavanja 20. godišnjice MLKG nastojali ugraditi sva dosadašnja iskustva, uzimajući pri tom u obzir potrebe danas najsnažnije hrvatske gospodarske grane - turizma.

Temeljem uspješne kulturne proizvodnje u okviru MLK Grobnik, između ostaloga je:

- 1999. - obnovljen kat Kaštela Grobnik u jednu od najljepših galerija PGŽ – Galeriju SUG
- 2002. - utvrđena nova hrvatska zbirka suvremene likovne umjetnosti – Zbirka SUG
- 2009. - ustanovljen novi hrvatski muzej Muzej suvremene likovne umjetnosti Grobnik
- 2015. – prva artoteka u ovome dijelu Europe – Artoteka Grobnik,

a 2016. godina će biti zabilježena po projekatu od posebnog značenja za cijeli naš kraj, ali i šire – hrvatskog spomenika europskoj baštini pod nazivom *Zakon devet gradova*

Svi se programi obilježavanja 20. obljetnice Međunarodne likovne kolonije Grobnik provode pod pokroviteljstvom župana Primorsko-goranske županije Zlatka Komadine

Zakon devet gradova

Još smo prije nekoliko godina počeli s pripremanjima jedinstvenog *Spomen-parka skulptura*, ispreplićući kulturno-povijesnu baštinu u mnoge naše programe. Budući da su u okviru Katerinih programskih djelatnosti pretežito zastupljena djeca i mladi, uvod u predstavljanje do sada najzahtjevnijeg Katedrinog projekta je jedan dječji kulturni proizvod pod nazivom **Zakon devet gradova**, stvoren u protekle dvije godine. Ovaj neuobičajen likovno-literarni uradak nastao zajedničkim radom učenika 9 osnovnih škola Primorsko-goranske županije iz Novog Vinodolskog, Bribira, Kraljevice, Kostrene, Hreljina, Jelenja/Dražica, Srdoča, Viškova i Čavala.

Kao dio Katedrinog stalnog projekta spajanja kulturno-povijesne baštine i suvremenog stvaralaštva, ovaj je učenički uradak simbolična *kruna* dugogodišnje uspješne suradnje Katedre i osnovnih škola Primorsko-goranske županije. A u suradnji s ravnateljima navedenih škola, ugrađivajući u naše zajedničke programe zakon srednjovjekovnog Vinodola poznat kao *Vinodolski zakon* te isto tako jedinstveno u svijetu *Frankopansko sudovanje*, ovu smo dragocjenu baštinu uspjeli približiti djeci i mladima.

Za početak smo obilježavanja 20. obljetnice MLKG odredili svibanj i svjetski Dan muzeja jer je u u svibnju 1996. godine radio prvi saziv umjetnika u okviru MLK Grobnik. Ovogodišnji se saziv umjetnika po mnogočemu razlikuje od svih dosadašnjih. Ponajprije stog što je dvoslojan:

- 9 umjetnika – kipara će od 18. svibnja tijekom slijedećih mjeseci raditi na svojim skulpturama
- 9 umjetnika iz Hrvatske i drugih zemalja će istovremeno provoditi jedinstvenu izložbu *Priziv na tri, šest i devet*, koja tijekom trajanja prerasta u čak 30 izložaba.

Ovogodišnji je saziv umjetnika poseban i po tome što po prvi put unaprijed znamo za koliko će umjetničkih djela biti bogatiji fundus Muzeja suvremene umjetnosti Grobnik – 18.

Programi obilježavanja 20. obljetnice Međunarodne likovne kolonije Grobnik dokazuju da je dosadašnje obuhvaćanje ovih posebnosti hrvatske kulturno-povijesne baštine u raznim Katedrinim programima, bilo sustavno građenje temelja za početak stvaranja **jedinstvenog hrvatskog spomenika europskoj pa i svjetskoj baštini te novog spomen-parka skulptura** - trajnog podsjetnika na jednog od najznačajnijih europskih pravnih spomenika – ***Vinodolski zakon*** kao ***Zakon devet vinodolskih gradova***.

Istovremeno će ovo spomen-područje biti i **nova hrvatska turistička destinacija**, koju će od 18. svibnja nadalje u kamenu stvarati i stvoriti 9 hrvatskih umjetnika. Stoga je ovaj projekt Međunarodne likovne kolonije Grobnik istovremeno i zorni prikaz isplativosti ulaganja u hrvatske kreativne i kulturne industrije. Njime se kultura kao „profitabilni“ proizvođač proizvoda koji će nedvojbeno osnažiti turističku ponudu Primorsko-goranske županije te time u cijelosti i danas najjaču hrvatsku gospodarsku granu - turizam.

Sve aktivnosti u okviru ovog projekta provode se pod nadzorom stalnog stručnog savjetnika MLKG, dr.sc. Berislava Valušeka. Do sada su u projekt uključeni poznati likovni umjetnici:

Zvonimir Kamenar, Ljubo de Karina, Kuzma Kovačić, Goran Štimac, Krno Vrgoč, Hrvoje Urumović i Tomislav Pavletić.

Glavni partner projekta ZAKON DEVET GRADOVA je tvrtka KAMEN iz Pazina

ZAKON DEVET GRADOVA - hrvatski spomenik europskoj baštini

Budući da se projekt **ZAKON DEVET GRADOVA** temelji na povijesnim činjenicama, nužno je osvrnuti se na iste. Grobnik je u okviru srednjovjekovnog Vinodola bio dijelom Kneževine Primorska Hrvatska te svoju povijest piše zajedno s ostalim gradovima srednjovjekovnog Vinodola. Godine 1225. prelazi u ruke Krčkih knezova (od 15. stoljeća Frankapani), a prvi se put u zapisima spominje u „Vinodolskom zakonu“, kao jedan od 9 vinodolskih gradova iz kojeg su tri predstavnika pozvana da s predstavnicima ostalih 8 utvrda stvore zajednički zakon. Okupivši tako ukupno 27 njih, Krčki knez Leonard ih 1280. godine zadužuje da, svatko na svojem području, skupljaju prastare običaje i „zakone“, za koje znaju ili su za njih čuli od svojih predaka, te zajednički stvore zajednički Zakon ondašnjih 9 vinodolskih općina. U sljedećim su godinama marljivo popisivali i sve prastare „zakone“ skupili u jedan te ga napisali u 9 primjeraka, odnosno za svaku od 9 vinodolskih općina po jedan primjerak njihovog zajedničkog Zakona. Stoga je Zakon srednjovjekovnog Vinodola 1288. godine proglašen u Novom gradu, odnosno današnjem Novom Vinodolskom upravo tako - kao zajednički zakon svih 9 općina srednjovjekovnog područja Vinodol, uključujući i najzapadniji vinodolski grad - Grobnik.

S obzirom da smo tijekom godina uvidjeli da su ove povijesne činjenice široj javnosti poprilično nepoznate, u naše smo programe nastojali ugraditi sve ono što bi provedbama te činjenice istaknulo. Tako smo uz ovaj europski pravni spomenik tijekom obilježavanja svjetskog Dana muzeja 2014. godine u Kaštelu Grobnik proveli proglašenje Vinodolskog zakona, odnosno *Zakona devet gradova*, u suradnji s Katedrom ČS „Novljansko kolo“ iz Novog Vinodolskog. Novovinodolci su, "proglašavajući" u Gradu Grobniku ovaj jedinstven srednjovjekovni zakon istovremeno potvrdili devet-stoljetnu povezanost Novoga Vinodolskog i Grobnika. Nadalje, ta je svečanost osnažena predstavljanjem još jedne novine u okviru naših programskih djelatnosti - novoutvrđenog dokumenta pod nazivom „Grobnička dota“ kao trajnim imovnikom Međunarodne likovne kolonije Grobnik. Opet po uzoru na zakon srednjovjekovnog Vinodola. Naime, Međunarodna likovna kolonija Grobnik je već poznata po transparentnosti a „Grobnička dota“ je svakogodišnje javno objavljivanje broja i vrijednosti umjetničkih djela u okviru Muzeja SLU i Artoteke Grobnik, odnosno imovnika MLKG, što ga po uzoru na srednjovjekovni „Vinodolski zakon“ potpisuje 27 uglednika - suradnika MLKG.